

Complexnummer: 523295

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Woningbouwcompl. De Arbeiderswoning

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

523296, 523297, 523298

Woonplaats

Amsterdam

Gemeente

Amsterdam

Provincie

Noord-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Javaplein 24 A, 1094 HX Amsterdam

Complexomschrijving

Inleiding

WONINGBOUWCOMPLEX uit 1911-1915 in de trant van het rationalisme naar ontwerp van H.P. Berlage, in oorsprong met 169 woningen in opdracht van woningbouwvereniging 'De Arbeiderswoning', speciaal voor grote gezinnen met lage inkomens. Berlage paste de oorspronkelijke opzet van één ongedeelde woningblok aan door het aanbrengen van twee dwarsstraten, waardoor het complex is onderverdeeld in twee geheel gesloten blokken met gemeenschappelijke binnentuin en een aansluitend u-vormig blok aan reeds bestaande bebouwing.

NB. De woonblokken zijn op onderdelen gewijzigd.

Omschrijving

Het complex bestaat uit drie, elk vier bouwlagen tellende, woonblokken in baksteen met inspringende hoeken bij de uiteinden. Twee gesloten woonblokken bezitten een rechthoekige binnentuin die wordt omsloten door twee lange en twee korte gevels, met een plantsoentje bij de inspringende hoek.

Het derde blok sluit in een u-vorm aan op bestaande woningbouw. De woonblokken zijn gesitueerd tussen de op een noordoostelijke - zuidwestelijke lijn gelegen en evenwijdig aan elkaar lopende Javastraat en Balistraat. I. westelijk woonblok: Balistraat 129-133; Benkoelenstraat 2-12; Javastraat 128-130 II. centraal gelegen woonblok: Balistraat 135-137; Langkatstraat 2-12; Javaplein 20-22; Benkoelenstraat 1-11 III. oostelijk woonblok; Javaplein 24-38;

Balistraat 139-141; Langkatstraat 1-11

De architectuur van de onderling identieke woonblokken wordt gekenmerkt door dragende bakstenen gevels, afgeplatte pannen daken, houten kozijnen met merendeels schuiframen en benadrukte ingangspartijen. De gevels zijn, tenzij anders vermeld, alle op eenzelfde wijze symmetrisch ingedeeld met deels uitkragende trappenhuizen en ter weerszijden telkens drie of vier vensterassen.

Waardering

Het woningbouwcomplex De Arbeiderswoning uit 1911-1915 is van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische- en typologische waarde als kenmerkend voorbeeld van een rationalistisch complex arbeiderswoningen met gemeenschappelijke binnentuinen vormgegeven volgens de ideeën van de architect H.P. Berlage met aandacht voor goede oriëntatie en bruikbare woningplattegronden en als vroeg voorbeeld van corporatieve woningwetbouw. Het woningbouwcomplex is typologisch van belang als goed en gaaf voorbeeld van een complex arbeiderswoningen dat is opgezet volgens het principe van de gesloten hofbouw.

Monumentnummer*: 523296

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2004
Kadaster deel/nr: 18976/51

Complexnummer

523295

Complexnaam

Woningbouwcompl. De Arbeiderswoning

*Woonplaats**

Amsterdam

*Gemeente**

Amsterdam

*Provincie**

Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Javaplein	24	A	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	5		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	31		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	29		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	27		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	25		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	23		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	21		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	19		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	17		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	15		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	13		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	11		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	9		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	7		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	3		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	35		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	1		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	38	H	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	38	G	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	38	F	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	38	E	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	38	D	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	38	C	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Javaplein	38	B	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	36	H	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	36	G	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	36	F	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	36	E	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	36	D	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	33		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	37		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	36	B	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	69		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	95		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	93		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	91		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	89		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	87		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	85		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	83		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	81		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	79		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	77		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	75		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	73		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	71		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	67		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	39		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	65		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	63		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	61		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	59		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	57		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	55		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	53		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	51		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	49		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	47		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	45		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	43		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	41		1094 HT	Amsterdam		Zeeburg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Javaplein	36	C	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	34	H	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	26	A	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	139	H	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	24	G	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	24	F	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	24	E	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	24	D	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	24	C	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	24	B	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	141	H	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	141	G	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	141	F	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	141	E	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	141	D	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	141	C	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	141	B	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	139	G	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	26	C	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	139	F	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	139	E	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	139	D	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	139	C	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	139	B	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	141	A	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	139	A	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	38	A	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	36	A	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	34	A	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	32	A	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	30	A	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	28	A	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	26	B	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	26	D	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	34	G	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	30	G	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	34	F	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	34	E	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Javaplein	34	D	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	34	C	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	34	B	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	32	H	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	32	G	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	32	F	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	32	E	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	32	D	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	32	C	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	32	B	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	30	H	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	30	F	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	26	E	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	30	E	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	30	D	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	30	C	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	30	B	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	28	H	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	28	G	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	28	F	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	28	E	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	28	D	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	28	C	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	28	B	1094 HZ	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	26	G	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	26	F	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	26	H	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Amsterdam	S			7051
Amsterdam	S			7055
Amsterdam	S			7054
Amsterdam	S			7052
Amsterdam	S			7059
Amsterdam	S			7056
Amsterdam	S			7057
Amsterdam	S			7053
Amsterdam	S			7058

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Gesloten WOONBLOK (III) met inspringende hoeken en gemeenschappelijke binnentuin, onderdeel van het WONINGBOUWCOMPLEX voor 'De Arbeiderswoning', bevattende 40 etagewoningen. Het is uitgevoerd in de bouwstijl van het Rationalisme naar ontwerp van H.P. Berlage (1856-1934) uit 1911-1915.

Omschrijving

Het oostelijk gesitueerde WOONBLOK (III), telt vier bouwlagen op een nagenoeg rechthoekige plattegrond met inspringende uiteinden en is in baksteen (kruisverband) opgetrokken onder een met rode verbeterde holle pan gedekt afgeplat dak tussen eindgevels. De dakschilden zijn uitgerust met bakgoten en bevatten enkele dakraampjes. De eindgevels worden bekroond door een schoorsteen. De lange gevels tellen 24 vensterassen en worden gemarkeerd door 3 erkerpartijen en siermetselwerk. De entrees worden boven afgesloten door een rollaag en uitkragend siermetselwerk. Ter hoogte van de eerste verdieping bevindt zich onder het uitgebouwde trappenhuis-erker een segmentboogvormig venster met twee gekoppelde draairamen. Ter weerszijden van het venster sluit een getrapte console van de erker aan, die vanaf de tweede verdieping van een rechthoekig grondvlak overgaat in een vijfzijdige uitbouw met overhoeks geplaatste casementen. De per verdieping gekoppelde ramen bevatten met uitzondering van de bovenste verdieping een onderraam met verticale roedenverdeling. Aan beide zijden van de trappenhuisen komen drie vensterassen voor, twee met schuiframen en één, de dichtst bijzijnde met smalle draairamen, onder als valraam uitgevoerde bovenlichten. De vensters zijn onderling verbonden door een dubbele sierlijst van ruw bewerkte strekken die zich over het gehele blok voortzet. Ter plaatse van het trappenhuis wordt deze onderbroken doordat hier de ramen halverwege de verdiepingsvloer zijn geplaatst. Alle ramen hebben rollagen en rusten op uitgemetselde vensterdorpels, met uitzondering van de ramen op de begane grond die rusten op natuurstenen dorpels. De gevel heeft voorts een door een rollaag afgesloten trasraam en wordt boven beëindigd door een ononderbroken daklijst met kleine natuurstenen consoles boven een sierlijst met bloktandfries.

De noordelijke en zuidelijke eindgevels, voorzien van uitgemetselde schouders, zijn gericht naar de doorgaande straten Javastraat en Balistraat en tellen beide drie vensterassen van de eerder beschreven twee venstertypen.

De korte gevels hebben drie schuiframen op elke bouwlaag. De begane grond heeft aan de noordzijde (Javaplein)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

links van het trappenhuis een deur met getoogd bovenlicht. De deur wordt ontlast door een steens segmentboog.
De eindgevels zijn blind uitgevoerd.

Waardering

Het oostelijk woonblok (III) van het complex De Arbeiderswoning uit 1911-1915 van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorisch en typologische waarde als kenmerkend voorbeeld van een rationalistisch blok arbeiderswoningen met gemeenschappelijke binnentuinen, vormgegeven volgens de ideeën van de architect H.P. Berlage met aandacht voor goede oriëntatie en woningplattegronden en als vroeg voorbeeld van corporatieve woningwetbouw. Tevens heeft het woonblok ensemblewaarde wegens de architectonische, stedenbouwkundige en historisch-functionele relatie met de twee andere woonblokken van het complex.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 523297

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2004
Kadaster deel/nr: 18976/51

Complexnummer

523295

Complexnaam

Woningbouwcompl. De Arbeiderswoning

*Woonplaats**

Amsterdam

*Gemeente**

Amsterdam

*Provincie**

Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Balistraat	135	A	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	18		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	39		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	41		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	43		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	45		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	47		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	20	B	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	20	C	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	20	D	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	22	B	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	22	C	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	22	D	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	14		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	16		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	20		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	35		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	22		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	24		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	26		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	28		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	30		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	32		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	34		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Langkatstraat	36		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	38		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	40		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	42		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	44		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	46		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	37		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	33		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	2		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	135	B	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	4		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	6		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	8		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	10		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Langkatstraat	12		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	20	A	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Javaplein	22	A	1094 HX	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	1		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	3		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	5		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	7		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	9		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	11		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	135	C	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	31		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	137	C	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	137	A	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	137	B	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	137	D	1094 JK	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	13		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	15		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	17		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	19		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	21		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	23		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	25		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	27		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	29		1094 HR	Amsterdam		Zeeburg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Langkatstraat	48		1094 HV	Amsterdam		Zeeburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Amsterdam	S			7046
Amsterdam	S			7048
Amsterdam	S			7044
Amsterdam	S			7045
Amsterdam	S			7043
Amsterdam	S			7049
Amsterdam	S			7041
Amsterdam	S			7042
Amsterdam	S			7047

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Gesloten woonblok (II) met inspringende hoeken en gemeenschappelijke binnentuinen, onderdeel van het WONINGBOUWCOMPLEX De Arbeiderswoning, bevattende 40 etagewoningen. Het is uitgevoerd in de trant van het Rationalisme naar ontwerp van H.P. Berlage (1856-1934) uit 1911-1915, die de twee omringende dwarsstraten introduceerde voor betere bezonning. Omschrijving

Het woonblok is vrijwel identiek aan woonblok III. Het gesloten woonblok is in baksteen (kruisverband) opgetrokken met vier bouwlagen op een vrijwel rechthoekige plattegrond met inspringende hoeken bij de uiteinden onder een met rode verbeterde holle pan gedekt afgeplat dak tussen eindgevels. De lange gevels tellen 24 vensterassen en worden gemarkeerd door 3 erkerpartijen en siermetselwerk. De dakschilden zijn uitgerust met bakgoten en bevatten enkele dakraampjes. De eindgevels worden bekroond door een schoorsteen. De entrees worden boven afgesloten door een rollaag en uitkragend siermetselwerk. Ter hoogte van de eerste verdieping bevindt zich onder de trappenhuis-erker een segmentboogvormig venster met twee gekoppelde draairamen. Ter weerszijden van het venster sluit een getrapte console van de erker aan, die vanaf de tweede verdieping van een rechthoekig grondvlak overgaat in een vijfzijdige uitbouw met overhoeks geplaatste casementen. De per verdieping gekoppelde ramen bevatten met uitzondering van de bovenste verdieping een onderraam met verticale roedenverdeling. Aan beide zijden van de trappenhuisen komen drie vensterassen voor, twee met schuiframen en één, de dichtst bijzijnde met smalle draairamen, onder als valraam uitgevoerde bovenlichten. De vensters zijn onderling verbonden door een dubbele sierlijst van ruw bewerkte strekken die zich over het gehele blok voortzet. Ter plaatse van het trappenhuis wordt deze echter onderbroken doordat hier de ramen halverwege de verdiepingsvloer zijn geplaatst. Alle ramen hebben rollagen en rusten op uitgemetselde vensterdorpels, met uitzondering van de ramen op de begane grond die rusten op natuurstenen dorpels. De gevel heeft voorts een door een rollaag afgesloten trasraam en wordt boven beëindigd door een ononderbroken daklijst met kleine natuurstenen consoles boven een sierlijst met bloktandfries.

De noordelijke en zuidelijke eindgevels, voorzien van uitgemetselde schouders, zijn gericht naar de doorgaande straten Javastraat en Balistraat en tellen beide drie vensterassen van de eerder beschreven twee venstertypen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De korte gevels wijken in zoverre af van de lange gevels, doordat ze drie vensterassen hebben met schuiframen. De begane grond heeft aan de noordzijde (Javaplein) links van het trappenhuis een deur met getoogd bovenlicht. De deur wordt ontlast door een steens segmentboog.

De eindgevels zijn blind uitgevoerd.

Waardering

Het middelste woonblok (II) van het complex De Arbeiderswoning uit 1911-1915 is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorisch en typologische waarde als kenmerkend voorbeeld van een rationalistisch blok arbeiderswoningen met gemeenschappelijke binnentuin, vormgegeven volgens de ideeën van de architect H.P. Berlage met aandacht voor goede oriëntatie en woningplattegronden en als vroeg voorbeeld van corporatieve woningwetbouw. Tevens heeft het woonblok ensemblewaarde wegens de architectonische, historisch-functionele en stedenbouwkundige realtie met de twee andere woonblokken van het complex.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 523298

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2004
Kadaster deel/nr: 18976/51

Complexnummer

523295

Complexnaam

Woningbouwcompl. De Arbeiderswoning

*Woonplaats**

Amsterdam

*Gemeente**

Amsterdam

*Provincie**

Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Balistraat	129	A	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	38		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	22		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	24		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	26		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	28		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	30		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	32		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	34		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	36		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Javastraat	128	B	1094 HP	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	18		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	40		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	42		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	44		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	46		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	48		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Javastraat	128	C	1094 HP	Amsterdam		Zeeburg
Javastraat	128	D	1094 HP	Amsterdam		Zeeburg
Javastraat	130	B	1094 HP	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	20		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	16		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	131	A	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Javastraat	130	A	1094 HP	Amsterdam		Zeeburg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Balistraat	133	A	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	2		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	4		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	6		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	8		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	10		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	12		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Javastraat	128	A	1094 HP	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	129	B	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Benkoelenstraat	14		1094 HS	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	129	C	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	129	D	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	131	B	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	131	C	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	131	D	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	133	B	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	133	C	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Balistraat	133	D	1094 JJ	Amsterdam		Zeeburg
Javastraat	130	C	1094 HP	Amsterdam		Zeeburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Amsterdam	S			7031
Amsterdam	S			7026
Amsterdam	S			7029
Amsterdam	S			7028
Amsterdam	S			7030
Amsterdam	S			7027

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

U-vormig doch gesloten WOONBLOK (I), onderdeel van het WONINGBOUWCOMPLEX voor De Arbeiderswoning. Het is uitgevoerd in de trant van het Rationalisme naar ontwerp van H.P. Berlage 1856-1934) uit 1911-1915.

Omschrijving

Het westelijk WOONBLOK (I) heeft één langsgewel (Benkoelenstraat 2-12); het blok is op u-vormige grondslag met inspringende hoeken en de korte gevels aansluitend tegen andere - niet beschermde - bebouwing geplaatst. Het woonblok is in baksteen (kruisverband) opgetrokken met vierbouwlagen onder een met rode verbeterde holle pan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gedekt afgeplat dak tussen eindgevels. De dakschilden zijn uitgerust met bakgoten en bevatten enkele dakraampjes. De eindgevels worden bekroond door een schoorsteen. De entrees worden boven afgesloten door een rollaag en uitkragend siermetselwerk. Ter hoogte van de eerste verdieping bevindt zich onder de trappenhuis-erker een segmentboogvormig venster met twee gekoppelde draairamen. Ter weerszijden van het venster sluit een getrapte console van de erker aan, die vanaf de tweede verdieping van een rechthoekig grondvlak overgaat in een vijfzijdige uitbouw met overhoeks geplaatste casementen. De per verdieping gekoppelde ramen bevatten met uitzondering van de bovenste verdieping een onderraam met verticale roedeverdeling. Aan beide zijden van de trappenhuisen komen drie vensterassen voor, twee met schuiframen en één, de dichtst bijzijnde met smalle draairamen, onder als valraamuitgevoerde bovenlichten. De vensters zijn onderling verbonden door een dubbele sierlijst van ruw bewerkte strekken die zich over het gehele blok voortzet. Ter plaatse van het trappenhuis wordt deze echter onderbroken doordat hier de ramen halverwege de verdiepingsvloer zijn geplaatst. Alle ramen hebben rollagen en rusten op uitgemetselde vensterdorpels, met uitzondering van de ramen op de begane grond die rusten op natuurstenen dorpels. De gevel bezit voorts een door een rollaag afgesloten trasraam en wordt boven beëindigd door een ononderbroken daklijst met kleine natuurstenen consoles boven een sierlijst met bloktandfries.

De korte gevel, gelegen aan de noordzijde (Javastraat), is asymmetrisch van opzet doordat de rechter beuk drie in plaats van vier vensterassen telt. De korte gevel aan de zuidzijde (Balistraat), heeft op de rechterhoek een zelfde asymmetrische indeling. Het linker gedeelte van de gevel heeft drie vensterassen; de ingangspartij bevindt zich vlak in de gevel.

Waardering

Het westelijk woonblok (I) van het complex De Arbeiderswoning uit 1911-1915 is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische- en typologische waarde als kenmerkend voorbeeld van een blok rationalistische arbeiderswoningen, vormgegeven volgens de ideeën van de architect H.P. Berlage en als vroeg voorbeeld van corporatieve woningwetbouw. Tevens heeft het blok ensemblewaarde wegens de architectonische, historisch-functionele en stedenbouwkundige relatie met de twee andere woonblokken van het complex.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis